

”אני אוהבת את ארצי, בשנה הבאה בירושלים”- נטע ברזילי

האירוויזיון

שרית פולק

הישגים

ישראל לקחה חלק בתחרות כ-41 פעמים: 4 פעמים מתוכן ישראל זכתה בתחרות, ועל כן, נכון להיום, היא נמצאת במקום הרביעי בטבלת הזכיות של התחרות יחד עם הולנד, כשלפניהן נמצאות אירלנד, שיאנית הניצחונות בתחרות עם שבעה ניצחונות, שוודיה עם שישה ניצחונות ולוקסמבורג, צרפת ובריטניה עם חמישה ניצחונות.

ישראל ניצחה בתחרות האירוויזיון ארבע פעמים בתולדותיה: לראשונה בשנת 1978 עם השיר "אבניבי" אותו כתבו אהוד מנור ונורית הירש וביצעו יזהר כהן ולהקת "אלפא-ביתא", בפעם השנייה בשנת 1979 עם השיר "הללויה" אותו כתבו שמרית אור וקובי אשרת וביצעו גלי עטרי ולהקת "חלב ודבש", בפעם השלישית בשנת 1998 עם השיר "דיווה" אותו כתב יואב גינאי, הלחין צביקה פיק וביצעה דנה אינטרנשיונל ובפעם הרביעית עם השיר "Toy" אותו כתבו דורון מדלי וסתיו בגר וביצעה נטע ברזילי.

כ-10 פעמים בתולדותיה ישראל הצליחה להתברג לחמשת המקומות הראשונים בגמר התחרות וכ-9 פעמים היא התברגה לאחד מעשרת המקומות הראשונים בתחרות, כאשר היא התברגה למקום השני פעמיים בתולדותיה - עם השירים "הורה", בביצוע אבי טולדנו ו"חי", ששרה עפרה חזה, פעם אחת הגיעה ישראל למקום השלישי - עם השיר "כאן" של אורנה ומשה דץ. פעמיים בתולדותיה סיימה את התחרות במקום הרביעי - עם השירים "אי שם" של אילנית ו"השקט שנשאר" של שירי מימון. פעמיים התברגה במקום החמישי עם השירים "עולה עולה" של יזהר כהן ו"יום הולדת" של להקת "עדן".

ישראל היא אחת המדינות היחידות בתחרות, יחד עם ספרד, לוקסמבורג ואירלנד, שניצחה בתחרות פעמיים ברציפות.

1. ישראל הגיעה למקום הראשון באירוויזיון מספר פעמים.
מלאו את הטבלה הבאה לפי הנתונים בטקסט שקראתם:

השנה	שם השיר שזכה	המלחין	המנצח

2. בקטע מתוארים הישגים נוספים של מדינת ישראל באירוויזיון. כתבו מהם ההישגים המוזכרים?
3. העתיקו את המשפט המתאר את יחידותה של מדינת ישראל על פני מדינות אחרות בתחרות האירוויזיון.

היעדרויות

ישראל נעדרה מחמש תחרויות אירוויזיון לאורך השנים:

היעדרותה הראשונה של ישראל התרחשה בשנת 1980, שנה אחת לאחר ניצחונה השני בתחרות. באותה שנה, נמנעה ישראל לקחת חלק בתחרות עקב ציון יום הזיכרון. ישראל, אשר ניצחה בתחרות בשנה הקודמת, סירבה לארח את התחרות בפעם השנייה ברציפות עקב בעיות כלכליות של רשות השידור שנגרמו בשל אירוח התחרות ב-1979, ולאחר שרשות השידור נכשלה במציאת מימון לאירוח התחרות, לא הייתה הסכמה לבקשתה להאריך את המועד הסופי. בנוסף, התאריך הסופי של תחרות 1980 שנקבע על ידי איגוד השידור האירופי, התנגש עם התאריך העברי של יום הזיכרון, ישראל החליטה שלא לקחת חלק בתחרות והולנד לקחה על עצמה את מלאכת אירוח התחרות במקום ישראל, לאחר שרשות השידור הספרדית סירבה לקחת אחריות על אירוח התחרות (ספרד הגיעה למקום השני ב-1979) ורשות השידור הבריטית סירבה לבקשת איגוד השידור האירופי לארח את התחרות בשטחה מכיוון שאירחה את התחרות כשלוש פעמים בשנים הקודמות. בפסטיבל הזמר והפזמון של אותה שנה, אשר שימש בשנתיים הקודמות לבחירת השיר שישמש כנציגה של ישראל בתחרות, זכתה להקת "האחים והאחיות" עם השיר "פזמון חוזר", טרם הודיעה רשות השידור על היעדרותה של ישראל, ונבצרה מהלהקה האפשרות לקחת חלק בתחרות. ישראל הקליטה ושידרה את תחרות 1980 במוצאי יום העצמאות של אותה שנה, והיה זה המקרה היחיד בהיסטוריית התחרות עד כה, בו המדינה הזוכה מהשנה הקודמת לא לקחה חלק בתחרות בשנה שאחריה.

היעדרותה השנייה של ישראל מהתחרות התרחשה בשנת 1984, כאשר שוב כמו ב-1980 נמנעה ישראל לקחת חלק בתחרות עקב ציון יום הזיכרון. באותה שנה, נבחרה אילנית לשמש כנציגתה של ישראל בפעם השלישית בתחרות עם השיר "בלליקה", אולם נבצרה מאילנית האפשרות ליטול חלק בתחרות.

היעדרותה השלישית של ישראל התרחשה בשנת 1994 כאשר נבע הדבר מריבוי המדינות שביקשו לקחת חלק בתחרות, דבר שחייב את איגוד השידור האירופי לסנן חלק מהמדינות שביקשו להשתתף בתחרות עקב הישג ירוד בשנה הקודמת וביניהן ישראל.

היעדרותה הרביעית של ישראל התרחשה בשנת 1996, כאשר, שוב, כמו ב-1994, נבע הדבר מריבוי המדינות שביקשו לקחת חלק בתחרות, דבר שחייב את איגוד השידור האירופי לסנן את המדינות שביקשו ליטול חלק בתחרות. שתי שיטות לסינון נקבעו לשם כך: סינון של השירים הפחות טובים ומניעה ממדינות שהישגיהן בשנים קודמות היו נמוכים לקחת חלק בתחרות. בשנת 1996, נבחרה גלית בל כנציגתה של ישראל לתחרות שנערכה באותה השנה באוסלו, נורווגיה, עם השיר "שלום עולם". בל לא הופיעה לבסוף בתחרות האירוויזיון, כיוון שבאותה שנה הוחלט לערוך הצבעה מוקדמת של צוותי שיפוט מכל המדינות שלוקחות חלק על סמך גרסאות מוקלטות של השירים, ולנפות מן התחרות את השירים שהגיעו לשבעת המקומות האחרונים. זאת, כתוצאה מהצורך לנפות את מספרן הגדל של המדינות שביקשו ליטול חלק בתחרות (בשנת 1996 המספר הגיע ל-30 מדינות). ניפוי שיר לאחר שנבחר בתחרות מקומית, תוך השקעת משאבים בארגונה, גרמה אי-נחת בקרב רשתות השידור הלוקחות חלק באירוויזיון, ולפיכך שונתה המדיניות בשנים שלאחר מכן. כדי לפתור מחלוקות, החל משנת 2004 הונהגה שיטת חצאי-גמר.

היעדרותה החמישית והאחרונה של ישראל התרחשה בשנת 1997 עקב ציון יום הזיכרון לשואה ולגבורה. לאחר המקרה, נקבע בחוק שערבי זיכרון לא יחולו עוד במוצאי שבת על מנת למנוע חילול שבת בהכנות לטקסי הזיכרון, אך בשנת 1997 רשות השידור כבר איחרה את מועד ההרשמה לתחרות של אותה שנה, ונאלצה לפרוש. כמו כן, גם הולנד, שמציינת ב-4 במאי מדי שנה את יום הזיכרון לקורבנות מלחמת העולם השנייה, נאלצה להיעדר מהתחרות כשנקבעה לתאריך זה בשנים 1985 ו-1991.

שאלות

1. ישראל נעדרה מתחרות האירוויזיון. מספר פעמים. העתיקו מתוך הקטע את השנה בה נעדרה והסיבה להיעדרותה.

2. "והיה זה המקרה היחיד בהיסטוריית התחרות עד כה, בו המדינה הזוכה מהשנה הקודמת לא לקחה חלק בתחרות בשנה שאחריה."-

הסבירו על איזה מקרה מדובר?

3. כתיבת טיעון:

מדינת ישראל נעדרה מתחרות האירוויזיון. מספר פעמים.

אחת הסיבות להיעדרותה היא התנגשות עם התאריך העברי שבו חל יום הזיכרון.

כתבו פסקת טיעון ובה אתם מביעים דעתכם באשר להיעדרותה של ישראל מהתחרות.

האם אתם מסכימים עם הסיבה להיעדרות? האם לדעתכם מדינת ישראל הייתה צריכה להשתתף בתחרות על אף התנגשות התאריך עם

יום הזיכרון?

בכתיבתכם הקפידו על משלב לשוני גבוה, סימני פיסוק, חלוקה לפסקאות ועוד.

תחרות השירים הראשונה

תחרות הזמר אירוויזיון לשנת 1956 היא ההפקה הראשונה לתחרות השירים הבינלאומית השנתית של רשת השידור "אירוויזיון" מטעם איגוד השידור האירופי.

התחרות התקיימה בשווייץ שבה מטה איגוד השידור האירופי, בתיאטרון "קורסאל" שבעיר לוגאנו, ונמשכה כשעה ו-40 דקות בהנחייתו של לואיג'ינו פיליפלו.

היא נערכה ביום חמישי, 24 במאי 1956, בהפקת רשות השידור בשפה האיטלקית "RTSI" "השניית לרשת הטלוויזיה השווייצרית", "SRG SSR תחת ניהולו של פרנקו מראזי.

המנצחת הייתה שווייץ עם השיר "פזמון חוזר" בביצוע ליס אסיה.

ההצבעה בוססה על דירוג אישי של שני שופטים מכל מדינה, אשר העניקו 1-10 נקודות לעשרה מהשירים, תחת פיקוחם של השופט הכללי רולף לייברמן ושני נציגים אשר אספו את הקולות.

שבע מדינות בלבד השתתפו, כאשר כל אחת ביצעה שני שירים. אוסטריה, בריטניה ודנמרק פספסו את מועד ההרשמה ולכן לא יכלו להשתתף. 24 נגני תזמורת ליוו את מבצעי השירים תחת ניצוחו של פרננדו פאג'י. המופע האומנותי שלאחר הצגת השירים המתחרים היה שירה של צלילי-שריקות בליווי נגינת פסנתר, בביצוע להקת "שלושת המנסטרלים" ולהקת "הזמירים העליזים".

הפקה זו היא הייחודית בתולדות תחרויות האירוויזיון, מאחר שכללה שישה נהלים אשר לא חזרו על עצמם באף תחרות אירוויזיון אחרת: שני שירים לכל מדינה, ניקוד חשאי, הצבעה כפולה של מדינה אחת בשם מדינה אחרת, הכללת מדינת השופטים בהצבעתם, ללא פרס לזוכה והנחיה של גבר אחד. שאר מהדורות התחרות כוללות שיר אחד לכל מדינה, לוח-ניקוד, ציר שיפוט מכל מדינה, פסילת מדינת השופטים מהצבעתם, הענקת פרס לזוכה והנחיה של אישה או של קבוצת גברים.

השופטים לא צפו ישירות בתחרות, אלא דרך מסך טלוויזיה קטן, במטרה לשכפל את חוויית ההתנסות הטלוויזיונית החשובה בתקופה שבה ערך איגוד השידור האירופי את שידורי הטלוויזיה הראשונים והניסיוניים שלו.

כל שופט העניק מנקודה אחת ועד עשר נקודות לעשרה מתוך 14 השירים שהתחרו. צוות השיפוט היה מורכב בעיקרון משני שופטים בכל מדינה בנוסף לפיקוחו של רולף לייברמן על ההצבעה כנשיא צוות השיפוט, מונו שני שופטים שיאספו ויספרו בתום ההצבעה את כל הקולות, כולל הקול של עצמם, על בסיס כתיבה חשאית של שני שמות על ידי כלל השופטים להמלצת האחראים.

שאלות

1. הכינו תעודת זהות לתחרות האירוויזיון. הראשונה לפי המידע המופיע בטקסט :

*השנה בה נערכה התחרות:

*המנצחת בתחרות:

*המדינות המשתתפות בתחרות:

*המיוחד בתחרות זאת:

2. תחרות זאת שונה מהתחרויות שהיו אחריה. כתבו לפחות 3 דוגמאות מתוך הקטע.

3. תארו את תהליך בחירת המדינה הזוכה.

אירוויזיון 2018

תחרות הזמר של האירוויזיון לשנת 2018 היא ההפקה ה־63 של התחרות מטעם איגוד השידור האירופי. התחרות התקיימה לראשונה בליסבון בירת פורטוגל, המנצחת באירוויזיון 2017, בהשתתפותן של 43 מדינות. בשנה זו, לראשונה בתחרות, הנחו את האירוויזיון ארבע מנחות (ולא שלושה, שניים או אחד כמו בתחרויות קודמות): קטרינה פורטדו, דניאלה רוח, פילומנה קאוטלה וסילביה אלברטו. בעוד שהאירוויזיון הקודם היווה את השלב החותם בשידורי הערוץ הראשון, שידורי הגמר של האירוויזיון היוו את סיום תקופת ההרצה של תאגיד השידור הישראלי וערוץ כאן 11. הזוכה בתחרות היא ישראל עם השיר " Toy " בביצועה של נטע ברזילי.

שאלות

1. העתיקו משפט מתוך הקטע, המתאר את יחידותה של התחרות הזאת מתחרויות בשנים קודמות?
 2. מדינת ישראל זכתה במקום הראשון בתחרות.
כתבו מכתב לנטע ברזילי, הנציגה שהובילה אותנו למקום הראשון.
במכתבכם התייחסו לתחושות המלוות אתכם לאחר ששמעתם על הזכייה.
הקפידו על כתיבת תאריך, מוען, נמען, נושא המכתב.
3. חברו ראיון לנציגה נטע ברזילי. יש להשתמש במילות השאלה מי, מה, איפה, מתי, כמה, איך, למה?

מבנה התחרות

ב־29 בינואר 2018 נערך טקס שבו הוגרלו המדינות לחצאי גמר. הטקס כולל גם את המעבר של סמל האירוויזיון מראש עיריית קייב (העיר המארחת של התחרות הקודמת) לראש עיריית ליסבון (המארחת הנוכחית).

השנה חזרה רוסיה לתחרות, לאחר שבשנה שעברה נעדרה בעקבות הסכסוך שלה עם אוקראינה והרחקת הזמרת יוליה סמוילובה משטח המדינה. עם זאת, היא לא הצליחה לעבור את שלב חצי הגמר.

עקב חובות מתמשכים, הודיע איגוד השידור האירופי כי מקדוניה לא תוכל להשתתף בתחרות השנה. עם זאת, ב־17 בנובמבר 2017 הודיע איגוד השידור האירופי (EBU) כי מקדוניה תוכל להשתתף באירוויזיון השנה.

שיטת הניקוד השנה הייתה כפי שהייתה בשנתיים הקודמות: מגישי הניקוד מכריזים את שם המדינה שקיבלה 12 נקודות מחבר השופטים לאחר שהופיעו שאר הנקודות (1 עד 8 ו־10) על המסך ועודכנו בהתאם. לאחר מכן יקריאו המנחים את הניקוד שניתן לכל מדינה כתוצאה מהצבעת הקהל (מאחדים את 1, 8, 10, 12 של קהל מכל מדינה) החל מהמדינה שקיבלה הכי פחות נקודות עד למדינה שקיבלה את מרב הנקודות מהקהל. המדינה שקיבלה את סכום הנקודות המשוקלל הגבוה ביותר (שופטים וקהל), תוכרז כמנצחת אירוויזיון 2018.

ב-30 באפריל 2018 פרסם איגוד השידור האירופי את שמות השופטים מהמדינות השונות, שדירוג השירים שלהם יהווה 50% מההצבעה של כל מדינה, ויושלם עם הצבעות קהל הצופים שיהוו 50% נוספי.

חברי צוות השיפוט הישראלי, שנבחרו על ידי כאן - תאגיד השידור הישראלי, הם: איה כורם (יו"ר), אלי כהן ("אליקו"), יעקב למאי, וגל אוחובסקי. אירוויזיון 2018 הוא האירוויזיון הראשון ששודר במסגרת תאגיד השידור.

שאלות

1. מהי שיטת הניקוד בתחרות?
 2. מי נכח בצוות השיפוט הישראלי בתחרות?
 3. כתבו מהם מרכיבי ההצבעה?
 4. נבחרתם להיות שופטים בתחרות באירוויזיון.
- מה לדעתכם חשוב שיהיה על מנת ששיר יזכה במקום הראשון? נמקו את תשובתכם.